قرآن مجید

با
منتخب التفسیر تجدید نظر شده جناب آقای مهدی الهی قمشه ئی

و یا وحی باو نرسیده گوید بمن وحی میرسد و نیز گوید من هم محققاً مانند آن کتاب که خدا فرستاده خواهم آورد
و اگر فصاحت و سختی حال ستمکاران ببینی آنگاه که در سکرات موت گرفتار آیند و فرشتگان برای قبض روح
آنها دست قهر و قدرت برآورند و گویند جان از تن بدر کنید. امروز کیفر عذاب و خواری میچشید چون
بر خدا سخن بناحق میگفتید و از حکم آیات او تکبر و گردنکشی مینمودید (۹۳) و محققاً شما یکایک (برای حساب)
بسوی ما بازآئید بدانگونه که شما را اول بیافریدیم و آنچه را که از مال و جاه بشما داده بودیم (که سبب غرور شما بود)
همه را پشت سر افکنید و آن شفیعان که بخیال باطل بنفع خود می پنداشتید همه نابود شوند و میان شما با آنها
جدائی افتد (۹۴) خداست که در جوف زمین دانه و هسته میشکافد (تا سبزه و درخت شوند) و زنده را از
مرده و مرده را از زنده پدید آرد (زنده را مانند بدن انسان بمیراند و مرده را مانند نطفه حیوة بخشد)
آنکه چنین تواند کرد خداست چرا بدروغ نسبت خدائی بآنان که اینکار نتوانند دهید (۹۵) خداست
شکافندۀ پردۀ صبحگاهان و شب را برای آسایش خلق او مقرر داشته و خورشید و ماه را بنظمی
معین او بگردش آورده و این خدای منظم عالم مقتدر و داناست (۹۶) و نیز اوست
که چراغ ستارگان را برای رهنمائی شما در تاریکی های بیابان و دریا روشن داشته همانا
ما آیات خود را برای اهل فهم بتفصیل بیان کردیم (۹۷) هم اوست خدائی که همه شما را از یکتن
در آرامگاه (رحم) و ودیعتگاه (صلب) بیافرید ما نیکو آیات خود را برای اهل بصیرت بتفصیل
بیان نمودیم (۹۸) و هم اوست خدائی که از آسمان باران بارد تا نبات در آن برویانیم

سورهٔ انعام

و سبزه ها را از زمین بیرون آریم و در آن سبزه ها دانه هائی که بر روی هم چیده شده پدید آریم و از نخل
خرما خوشه های پیوسته بهم و باغهای انگور و زیتون و انار که برخی شبیه و برخی نامشابه بهم است خلق کنیم،
شما در آن باغها هنگامیکه میوهٔ آن پدید آید و برسد بچشم تعقل بنگرید که در آن آیات و نشانهای قدرت
خدا برای اهل ایمان هویدا است (۹۹) و کافران گروهی (مانند مجوس) اهریمنان را شریک خدا
شمرند در صورتیکه خدا از همهٔ این نسبت ها که بر او وصف کنند برتر و منزه است (۱۰۰) او است پدید
آرندهٔ آسمان و زمین چگونه وی را فرزندی تواند بود در صورتیکه او را جفتی نیست و او همه چیز را آفریده و بهمه چیز دانا است
(۱۰۱) این است وصف پروردگار شما که جز او هیچ خدائی نیست و آفریننده هر چیزی او است پس او را
پرستش کنید که نگهبان همه موجود است (۱۰۲) او را هیچ چشمی درک ننماید و او همه دیدگان را مشاهده میکند و
لطیف و نامرئی و بهمه چیز آگاه است (۱۰۳) آیات الهی و کتب آسمانی که سبب بصیرت شما است
البته از طرف خدا آمد پس هر کس بصیرت یافت خود بسعادت رسید و هر کس کور ماند خود در زیان افتاد
و من نگهبان شما از عذاب خدا نیستم (۱۰۴) و همچنین ما در آیات قرآن (با انواع بشارت و وعد و وعید و لطائف
و معانی) تصرف کنیم تا وسیلهٔ هدایت شود باز کافران نادان (ایمان بوحی خدا) نیاورده و گویند (آنها را)
تو بدرس آموخته ئی و ما آیات را برای آنانکه اهل دانشند بیان میکنیم (۱۰۵) ای محمد هر چه از خدای تو بتو وحی شد از آن
پیروی کن که خدائی جز آن ذات یکتا نیست و از مشرکان روی بگردان (۱۰۶) و اگر خدا میخواست آنها را از
شرک باز میداشت (تا همه موحد و خداشناس میشدند) و ما تو را نگهبان ایشان نکردیم و تو وکیل آنها نخواهی بود (۱۰۷) شما مؤمنان با

فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا
قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُوا إِلَىٰ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَ
خَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ
بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُ صَاحِبَةٌ
وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ
لَّا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ
قَدْ جَاءَكُم بَصَائِرُ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ
وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ

غیر خدا را میخوانند دشنام مدهید تا مبادا آنها نیز از روی دشمنی و جهالت خدا را دشنام دهند همچنین ما عمل هر قومی را
در نظرشان زینت داده ایم پس بازگشت آنها بسوی خداست و خدا آنان را بکردارشان آگاه میگرداند (۱۰۸)
و بخدا سخت ترین سوگند قسم یاد کردند که البتّه اگر آیتی بیاید ایمان آرند بگو ای پیغمبر آیات از طرف خداست
چگونه شما مؤمنان بگفته این کافران مطمئن میشوید؟ آنها همان مردم معاندند که اگر آیتی آید هرگز بآن ایمان
نمیآورند (۱۰۹) و ما دل و دیدهٔ ایشان را چون اوّل بار ایمان نیاوردند اکنون از ایمان بگردانیم و آنها را
بآنحال طغیان و سرکشی واگذاریم تا در ورطهٔ ضلالت فرومانند (۱۱۰) و چنان در کفر ثابتند که اگر فرشتگان را
بر آنها فرستیم و مردگان را با آنها بسخن آریم و هر چیز را بگواهی صدق و اعجاز بر آنها برانگیزیم باز ایمان
نخواهند آورد مگر بمشیّت خدا ولکن اکثر مردم نمیدانند (۱۱۱) و همچنین (که توئی) ما هر پیغمبر را از شیطانهای
انس و جن دشمنی در مقابل برانگیختیم که آنها برخی با برخی دیگر سخنان آراسته ظاهر فریب اظهار کنند و اگر
خدا میخواست چنین نبود پس تو تسلیم (مشیّت حق) باش اینها را با دروغشان واگذار (که روزی بکیفر خود
خواهند رسید) (۱۱۲) (تا بگفتار فریبندهٔ آن اهریمنان) آنانکه بآخرت ایمان نیاوردند دل سپرده
و بدان خوشنود باشند و تا ایشان نیز در آن عاقبت بد که اهریمنان راست درافتند (۱۱۳) آیا من
غیر خدا حاکم و داوری بجویم و حال آنکه او خدائی است که کتابی (چون قرآن) که همه چیز در آن بیان شده
بسوی شما فرستاده و آنانکه بآنها کتاب فرستادیم (یهود و نصاری) میدانند که این قرآن از خدای تو بر تو بحق
فرستاده شده پس در آن البتّه هیچ شک و تردید راه مده (۱۱۴) کلام خدای تو از روی راستی و عدالت

4131

يدعون من دون الله فيسبوا الله عدوا بغير علم كذلك زينا
لكل أمة عملهم ثم إلى ربهم مرجعهم فينبئهم بما كانوا
يعملون ﴿١٠٨﴾ وأقسموا بالله جهد أيمانهم لئن جاءتهم آية ليؤمنن بها
قل إنما الآيات عند الله وما يشعركم أنها إذا جاءت لا يؤمنون ﴿١٠٩﴾
ونقلب أفئدتهم وأبصارهم كما لم يؤمنوا به أول مرة ونذرهم
في طغيانهم يعمهون ﴿١١٠﴾ ولو أننا نزلنا إليهم الملائكة وكلمهم
الموتى وحشرنا عليهم كل شيء قبلا ما كانوا ليؤمنوا إلا أن
يشاء الله ولكن أكثرهم يجهلون ﴿١١١﴾ وكذلك جعلنا لكل نبي
عدوا شياطين الإنس والجن يوحي بعضهم إلى بعض زخرف القول
غرورا ولو شاء ربك ما فعلوه فذرهم وما يفترون ﴿١١٢﴾ ولتصغى
إليه أفئدة الذين لا يؤمنون بالآخرة وليرضوه وليقترفوا ما هم
مقترفون ﴿١١٣﴾ أفغير الله أبتغي حكما وهو الذي أنزل إليكم الكتاب
مفصلا والذين آتيناهم الكتاب يعلمون أنه منزل من ربك
بالحق فلا تكونن من الممترين ﴿١١٤﴾ وتمت كلمة ربك صدقا وعدلا

بحد کمال رسید و هیچکس تبدیل و تغییر آن کلمات نتواند کرد و او خدای شنوا و دانا (بگفتار و کردار خلق) است
(۱۱۵) واگر پیروی کنی از اکثر مردم زمین ترا از راه خدا گمراه خواهند کرد که ایشان جز از پی گمانی نمیروند و جز اندیشه
باطل و دروغ چیزی در دست ندارند (۱۱۶) محققاً خدای تو خود داناتر است بحال آنکه از راه او گمراه است
و آنکه براه او هدایت یافته (۱۱۷) پس شما مؤمنان چنانکه بآیات خدا ایمان دارید از آنچه نام خدا بر آن ذکر شد
تناول کنید (۱۱۸) چرا از آنچه نام خدا بر آن ذکر شده نمیخورید و بر خود حرام میکنید در صورتیکه آنچه خدا برای شما حرام کرده
مفصل بیان نمود که از آنها هم هرچه ناچار شوند باز حلال است. و بسیاری بهوای نفس خود از روی جهل و
نادانی بگمراهی روند همانا خدا بتجاوزکنندگان از حد (و عقاب آنها) داناتر است (۱۱۹) هر گناه
و عمل زشت را در ظاهر و باطن ترک کنید که محققاً هر کس کسب گناه کند بزودی بکیفر آن خواهد رسید (۱۲۰)
و از آنچه نام خدا بر آن ذکر نشده مخورید که آن فسق و تبهکاری است، و بدانید که اهریمنان سخت بدوستان
خود وسوسه کنند تا با شما بجدل و منازعه برخیزند و اگر شما هم از آنان پیروی کنید مانند آنها مشرک
خواهید شد (۱۲۱) آیا کسی که مرده (جهل و ضلالت) بود ما او را زنده کردیم و باو روشنی علم و دیانت دادیم که
با آن روشنی میان مردم سرفراز رود مثل او مانند کسی است که در تاریکیهای جهل و گمراهی فرو شده و از آن
بدر نتواند گشت؟ آری کردار بد کافران در نظرشان چنین جلوه گر شده است (۱۲۲) و همچنین ما قرار دادیم
که در هر دیاری رؤسای بدکار ستمگر با مردم آنجا مکر اندیشند و در حقیقت مکر جز با خویشتن نمیکنند و باین هم (که
از آن مکر خود را بزیان افکندند نه دیگران را) آگاه نیستند (۱۲۳) و چون آیتی برای هدایت آنها نازل شد.

لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۱۱۵﴾ وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ
فِی الْاَرْضِ یُضِلُّوْكَ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ اِنْ یَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ
اِلَّا یَخْرُصُوْنَ ۝ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ مَنْ یَّضِلُّ عَنْ سَبِیْلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِیْنَ ۝ فَكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَیْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰیٰتِهٖ مُؤْمِنِیْنَ
وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَاْكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَیْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَّا
حَرَّمَ عَلَیْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَیْهِ وَاِنَّ كَثِیْرًا لَّیُضِلُّوْنَ بِاَهْوَآئِهِمْ
بِغَیْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِیْنَ ۝ وَذَرُوْا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهٗ
اِنَّ الَّذِیْنَ یَكْسِبُوْنَ الْاِثْمَ سَیُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوْا یَقْتَرِفُوْنَ ۝ وَلَا تَاْكُلُوْا
مِمَّا لَمْ یُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَیْهِ وَاِنَّهٗ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّیٰطِیْنَ لَیُوْحُوْنَ اِلٰٓى
اَوْلِیٰٓئِهِمْ لِیُجَادِلُوْكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوْهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُوْنَ ۝ اَوَمَنْ كَانَ
مَیْتًا فَاَحْیَیْنٰهُ وَجَعَلْنَا لَهٗ نُوْرًا یَّمْشِیْ بِهٖ فِی النَّاسِ كَمَنْ مَّثَلُهٗ فِی
الظُّلُمٰتِ لَیْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذٰلِكَ زُیِّنَ لِلْكٰفِرِیْنَ مَا كَانُوْا
یَعْمَلُوْنَ ۝ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِیْ كُلِّ قَرْیَةٍ اَكٰبِرَ مُجْرِمِیْهَا لِیَمْكُرُوْا فِیْهَا
وَمَا یَمْكُرُوْنَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا یَشْعُرُوْنَ ﴿۱۲۳﴾ وَاِذَا جَآءَتْهُمْ اٰیَةٌ

قالوا لن نؤمن حتى نؤتى مثل ما أوتي رسل الله الله أعلم حيث
يجعل رسالته سيصيب الذين أجرموا صغار عند الله وعذاب
شديد بما كانوا يمكرون فمن يرد الله أن يهديه يشرح
صدره للإسلام ومن يرد أن يضله يجعل صدره ضيقا حرجا
كأنما يصعد في السماء كذلك يجعل الله الرجس على الذين
لا يؤمنون وهذا صراط ربك مستقيما قد فصلنا الآيات
لقوم يذكرون لهم دار السلام عند ربهم وهو وليهم
بما كانوا يعملون ويوم يحشرهم جميعا يا معشر الجن قد استكثرتم
من الإنس وقال أولياؤهم من الإنس ربنا استمتع بعضنا ببعض وبلغنا أجلنا
الذي أجلت لنا قال النار مثواكم خالدين فيها إلا ما شاء الله إن ربك
حكيم عليم وكذلك نولي بعض الظالمين بعضا بما كانوا يكسبون
يا معشر الجن والإنس ألم يأتكم رسل منكم يقصون عليكم
آياتي وينذرونكم لقاء يومكم هذا قالوا شهدنا على أنفسنا
وغرتهم الحيوة الدنيا وشهدوا على أنفسهم أنهم كانوا كافرين ﴿١٣٠﴾

جزوهٔ

۳۳

اداره نشریه اخگر

تهران ـ خیابان ری دو راه مهندس وسیلهٔ تلفن شماره ۵۲۳۸۸

همه هفته روز های چهارشنبه منتشر میشود